

อัตลักษณ์ชายรักชายกับวาทกรรมโรแมนติกในเรื่องสั้นแนววายของไทย: กรณีศึกษาจากรวมเรื่องสั้นชุด “MR. WORLD WIDE # สามีนานาชาติ”

อนัญญา วารีสอาด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์, อาจารย์

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ananya.w@nsru.ac.th

รับบทความ: 21 ตุลาคม 2565

แก้ไขบทความ: 8 พฤศจิกายน 2565

ตอบรับบทความ: 22 พฤศจิกายน 2565

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งพิจารณาการประกอบสร้างเรื่องเล่าและอัตลักษณ์ชายรักชายของตัวละครเอกภายใต้วาทกรรมโรแมนติก จากเรื่องสั้นจำนวน 6 เรื่อง ในรวมเรื่องสั้นแนววายชุด “MR. WORLD WIDE # สามีนานาชาติ” พบว่าการประกอบสร้างเรื่องเล่า ได้แก่ โครงเรื่อง ฉาก และอัตลักษณ์ของตัวละครเอกได้รับอิทธิพลจากวาทกรรมโรแมนติก ทั้งในลักษณะผลิตซ้ำและได้กลับวาทกรรมโรแมนติกกระแสหลักด้วยการสร้างวาทกรรมโรแมนติกแบบคนรักเพศเดียวกันขึ้นมาใหม่ การประกอบสร้างอัตลักษณ์ของตัวละครชายรักชาย ได้รับอิทธิพลจากวาทกรรมโรแมนติกในลักษณะการประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบชั่วคราวข้ามโดยเลียนแบบความสัมพันธ์ของคู่รักต่างเพศ และอัตลักษณ์แบบคนรักในอุดมคติ

คำสำคัญ: อัตลักษณ์ชายรักชาย, วาทกรรมโรแมนติก, MR. WORLD WIDE # สามีนานาชาติ, เรื่องสั้นแนววาย

Yaoi Identity and Romantic Discourse in the Short Story on Thai's Boy Love: A Case Study of "MR. WORLD WIDE # Samee Nanachat" A Collection of Short Stories

Ananya Wareesa-aad

Assistant Professor, Lecturer

Thai Language Program, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Nakhon Sawan Rajabhat University

ananya.w@nsru.ac.th

Received: October 21, 2022

Revised: November 8, 2022

Accepted: November 22, 2022

Abstract

This article aims to studies the construction of narrative and Yaoi identity's main characters are dominated by Romantic discourse. The subjects used in the analysis were 6 short stories in the collection of Boy's love short stories "MR. WORLD WIDE # Samee Nanachat." The results found that the construction of narrative: plot, scene, and Yaoi identity's main characters and both the reproduction and the reaction of romantic dominance discourse by creating a new set of homosexual romantic discourse. The construction of Yaoi identity's main characters were influenced by Romantic discourse too, it was found that the construction of Yaoi identity's main characters were formed by the concept of binary opposition in the heterosexuality and ideal lover.

Keywords: Yaoi Identity, Romantic discourse, MR. WORLD WIDE # Samee Nanachat, Yaoi short story

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันเรื่องเล่าแนววาย (Boy's love หรือ Yaoi) ที่นำเสนอความรักของตัวละครชายรักชาย เป็นแนวทางการประพันธ์ที่ได้รับการยอมรับจากแวดวงวรรณกรรมร่วมสมัยในฐานะวรรณกรรม (genre) ประเภทหนึ่ง ต่างจากในอดีตที่วรรณกรรมแนวนี้นี้มีจำนวนน้อยและถูกมองว่าเป็นส่วนหนึ่งของวรรณกรรมแนวสะท้อนชีวิตครอบครัว ดังที่ รีนฤทัย สัจจพันธุ์ (2560: 73) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของวรรณกรรมวายไว้ว่า

นวนิยายทั่วไปของไทยที่เป็นแนวรักร่วมเพศก็มีอยู่บ้างแม้จะไม่มากนัก เรื่องที่รู้จักกันดี เช่น ประตูปิดตาย ของ กฤษณา อโศกสิน ทางสายที่สาม ของ กิรติ ชนา เป็นต้น เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับนวนิยายแนว Y ไม่ได้มีรากฐานมาจากนวนิยายรักร่วมเพศของผู้ใหญ่เลย แต่กลับได้รับอิทธิพลมาจากการ์ตูนญี่ปุ่น ซึ่งเขียนกันมาตั้งแต่ทศวรรษ 1980 โดย Yaoi เป็นเรื่องแสดงความรักและความสัมพันธ์ทางเพศของชายกับชาย

การที่ วรรณกรรมแนววายร่วมสมัย ในยุคปัจจุบัน ไม่ได้มีรากฐานมาจากวรรณกรรมแนวสะท้อนชีวิตครอบครัวที่นำเสนอปัญหาชีวิตของตัวละครชายรักชาย แต่กลับมีรากฐานมาจากวัฒนธรรมวายของญี่ปุ่น ในรูปแบบของการ์ตูน ก็ส่งผลให้วรรณกรรมแนววายร่วมสมัย ไม่ได้นำเสนอภาพแทนชีวิตของชายรักชาย แบบเป็นปัญหาหรือไม่สมหวัง เหมือนเรื่องเล่าเกี่ยวกับชายรักชายภายใต้ร่มเงาของวรรณกรรมแนวสะท้อนชีวิตครอบครัว แต่มีลักษณะการประกอบสร้างเรื่องที่เป็นการเฉพาะภายใต้วาทกรรมโรแมนติก กล่าวคือ “เป็นการเล่าเรื่องระหว่างความรักของผู้ชายกับผู้ชายด้วยกัน โดยตัวละครชายที่เป็นฝ่ายรุกจะเรียกว่า พระเอก ส่วนตัวละครชายที่เป็นฝ่ายรับจะเรียกว่า นายเอก” (ฉัตรธิดา ชูทอง, 2564: 78) และ “แม้ว่าระหว่างทางแห่งความรักของพระเอกและนายเอกจะมีอุปสรรค ทว่าก็ถูกร้อยเรียงด้วยความหวานชื่น และนำไปสู่ความสุขในบั้นปลาย” (วิชชีรานนท์ ทองเทพ, 2563) นอกจากนี้ “ในหลายเรื่องเมื่อตัวละครเพศเดียวกันทั้งสองตัวรักกันแล้ว มักมีการบรรยายถึงการมีเพศสัมพันธ์กันของตัวละคร” (สุภาวรัชต์ วัฒนทัฬห, 2556: 3)

ด้วยเหตุที่ วรรณกรรมแนววาย นำเสนอความสัมพันธ์ของตัวละครเอกชายที่รักกันแบบขั้วตรงข้าม (binary opposition) โดยแบ่งออกเป็น พระเอก และ นายเอก ตามขนบของเรื่องโรแมนติก ไม่ต่างจากวรรณกรรมรักโรแมนติกที่ตัวละครเอกเป็นชายหญิง ประกอบกับแต่เดิมมาผู้แต่งและผู้อ่านวรรณกรรมแนววายส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง จึงส่งผลให้ในด้านหนึ่งวรรณกรรมแนววายถูกตั้งคำถามว่าถึงแม้จะนำเสนอเรื่องของชายรักชาย แต่ก็ไม่ได้เป็นวรรณกรรมของชายรักชาย เพื่อชายรักชายอย่างแท้จริง ข้อถกเถียงดังกล่าวมีทั้งในสังคมออนไลน์และในพื้นที่ทางวิชาการ ดังที่ ธิตต์ จันทราพิชิต (2564) ศึกษาพบว่าตั้งแต่ช่วงกลางปี พ.ศ. 2563 มีข้อถกเถียงในสังคมออนไลน์ว่าวายเท่าเทียมกับเกย์หรือไม่ โดยมีความเห็นแบ่งแยกกันเป็นสองกลุ่ม ส่วนในพื้นที่ทางวิชาการนั้น นักวิชาการ เช่น นัทธนัย ประสานนาม (2563: 165) ตั้งข้อสังเกตว่า ในเรื่องเล่าแนววายนั้นมีการเว้นระยะห่างทางเพศ โดยไม่ได้โอบรับหรือปฏิเสธทั้งบรรทัดฐานรักต่างเพศและรักเพศเดียวกันอย่างสิ้นเชิง ทั้งยังไม่ได้นำเสนอวิถีชีวิตของเกย์ และเสี่ยงที่จะวิพากษ์ประเพณีทางสังคมของเกย์ ดังนั้น จึงไม่อาจมองเรื่องเล่าแนววายเป็นภาพเดียวกับชนกลุ่มน้อยทางเพศได้

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้วรรณกรรมแนววายจะถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับมุมมองการเล่าเรื่องราวเล่าจากมุมมองของผู้หญิง ไม่ใช่ชายรักชาย และไม่ได้ให้พื้นที่กับการวิพากษ์ประเพณีทางสังคมของชายรักชาย

หรือเกย์ แต่การนำเสนอวาทกรรมความรักของชายรักชายในเชิงบวก ด้วยท่าทีที่แสดงออกว่าความรักแบบชายรักชายเป็นความปกติธรรมดาไม่ต่างจากความรักแบบชายกับหญิง ก็ส่งผลให้เกิดการกระจายทัศนคติเชิงบวกจากที่มีต่อตัวละครชายรักชายไปสู่บุคคลที่เป็นชายรักชายในชีวิตจริงด้วย ดังที่ ฉัตรธิดา ชูทอง ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การเปิดรับทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการอ่านนวนิยายชายรักชายของกลุ่มสาววายไทย พบว่า “ในนวนิยายชายรักชาย ส่วนใหญ่ผู้แต่งจะนำเสนอแบบมองกลุ่มชายรักชายว่าไม่แตกต่างไปจากชายรักหญิง ทำให้เปิดใจยอมรับคนรักเพศเดียวกันในชีวิตจริงมากขึ้น จึงสะท้อนให้เห็นได้ว่ากระแสการเกิดขึ้นของสื่อประเภทวายจะทำให้กลุ่มชายรักชายในชีวิตจริงมีพื้นที่ในการแสดงตัวตนและได้รับการยอมรับในสังคมมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติเมื่อบุคคลเปิดรับสื่อ จะเกิดเป็นกระบวนการรับรู้นำไปสู่การคิดและทำความเข้าใจ ก่อตัวเป็นทัศนคติและแสดงออกเป็นพฤติกรรม ดังนั้นการสนับสนุนนวนิยายประเภทนี้จะเป็นผลดีกับกลุ่มดังกล่าว (ฉัตรธิดา ชูทอง, 2564: 86)

อนึ่ง ความน่าสนใจอีกประการหนึ่งก็คือการที่ ฉัตรธิดา ชูทอง ศึกษาพบว่า ความหลากหลายเรื่องอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ของสาววายหรือผู้หญิงที่นิยมนอ่านวรรณกรรมแนววานั้น ไม่มีผลต่อการเปิดใจยอมรับและมีทัศนเชิงบวกต่อกลุ่มคนชายรักชาย ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงพลังของวรรณกรรมแนววายที่ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อกลุ่มคนชายรักชายได้เป็นอย่างดี เพราะโดยปกติแล้วการที่ประชากรมีความแตกต่างกันจะต้องส่งผลให้มีพฤติกรรมแตกต่างกันตามไปด้วย (ฉัตรธิดา ชูทอง, 2564: 85)

ดังนั้น จึงสามารถกล่าวได้ว่าถึงแม้วรรณกรรมแนววายจะไม่ได้นำเสนอมุมมองวิถีชีวิตและวิพากษ์ประเด็นทางสังคมของชายรักชายจากมุมมองของชายรักชาย แต่วรรณกรรมแนววายก็มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมการยอมรับและมองว่าความรักชายรักชายเป็นเรื่องปกติธรรมดา ชายรักชายสามารถแสดงออกเรื่องความรักของตนได้อย่างเปิดเผยในสังคม ไม่ต่างจากคนที่มีความรักแบบรักต่างเพศ ภายใต้แรงหนุนของกลุ่มผู้นิยมเรื่องแนววาย ซึ่งปัจจุบันเป็นประเภทวรรณกรรมในตลาดวรรณกรรมกระแสหลักที่ต่อ ยอดสู่อุตสาหกรรมบันเทิงอย่างวงการละครและซีรีส์อีกด้วย จึงส่งผลให้มีฐานผู้อ่านวรรณกรรมและผู้ชมซีรีส์วายที่หลากหลาย ดังที่พัชรา ณ นคร (2565) ศึกษาพบว่า “ความน่าสนใจอยู่ที่กลุ่มคนดูนั้นมีทั้งผู้ชายผู้หญิง และเพศหลากหลาย”

ข้อค้นพบของ พัชรา ณ นคร ดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาของ ศุภาวรรณ คงสุวรรณ์ (2561) ที่พบว่า ผู้อ่านจำนวนมากนิยมนอ่านนิยายวายจนเกิดเป็นกระแส และยึดครองพื้นที่บนชั้นวางของร้านหนังสือแบบเป็นสโตร์ บรรยากาศศีกคึกและท่วมท้นไปด้วยนักอ่านที่บูชของสำนักพิมพ์นิยายวายในงานหนังสือความนิยมอันล้นหลามที่ได้รับบนสื่อออนไลน์ หรือการถูกนำไปสร้างเป็นซีรีส์ ทั้งหมดนี้ทำให้นิยายวายสร้างกระแสความสนใจ

ด้วยเหตุนี้ จิตานันท์ เหลืองเพียรสมุท (อ้างถึงใน ศุภาวรรณ คงสุวรรณ์, 2561) นักเขียนรางวัลซีไรต์ผู้คร่ำหวอดในแวดวนิยายวาย จึงเสนอว่า “นิยายวายซึ่งอาจจะยังไม่ใช่เครื่องมือที่ชัดเจนนักในการช่วยเหลือนสังคมเพศที่สาม อาจยังสะท้อนความเป็นชายหญิงอยู่ แต่อย่างน้อยมันก็ได้นำชีวิตของเกย์ออกไปสู่สายตาสาธารณชนในเชิงบวก ไม่ใช่ในเชิงตลก หรือเป็นเอดส์ นิยายวายคือก้าวที่ดีที่จะช่วยให้สังคมเปิดรับเพศทางเลือกและความหลากหลายมากขึ้น”

ด้วยความน่าสนใจของวรรณกรรมแนววายดังรายละเอียดข้างต้น ส่งผลให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการประกอบสร้างเรื่องของวรรณกรรมแนววายที่มีทั้งการผลิตซ้ำ และการโต้กลับวาทกรรมรักโรแมนติกระแสหลักด้วยการสร้างวาทกรรมรักโรแมนติกของคนรักเพศเดียวกันขึ้นมา ตลอดจนการศึกษาการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของตัวละครชายรักชายทั้งที่เป็น “พระเอก” และ “นายเอก” ในฐานะที่เป็น

ภาพแทนของชายรักชายต้นแบบ ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจและก่อให้เกิดเป็นทัศนคติที่ดีต่อชายรักชายในชีวิตจริง โดยบทความวิจัยนี้มุ่งศึกษาประเด็นดังกล่าวจากเรื่องสั้นในรวมเรื่องสั้นแนววายชุด MR. WORLD WIDE # สามีนานาชาติ จำนวนทั้งสิ้น 6 เรื่อง

ความน่าสนใจของ เรื่องสั้นแนววายชุด MR. WORLD WIDE # สามีนานาชาติ คือการนำเสนอเรื่องเล่าเกี่ยวกับความรักของตัวละครชายรักชายภายใต้รูปแบบเรื่องสั้นโรแมนติคขนาดยาว โดยแบ่งเนื้อหาเป็นตอนหรือเป็นบทคล้ายกับนวนิยาย ซึ่งในด้านหนึ่งช่วยให้เห็นการพัฒนาของโครงเรื่องและอัตลักษณ์ของตัวละครชายรักชายภายใต้แนวคิดโรแมนติคได้อย่างชัดเจน และในอีกด้านหนึ่งยังคงมีเอกภาพตามแนวทางการประพันธ์เรื่องสั้นอยู่อย่างสมบูรณ์ ส่งผลให้รวมเรื่องสั้นชุดนี้มีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการนำมาเป็นตัวบทในการศึกษาวิจัยประเด็นการประกอบสร้างเรื่องเล่าเกี่ยวกับชายรักชายภายใต้กรอบวาทกรรมโรแมนติค ที่ทั้ง เหมือน ต่าง ผิดซ้ำ และได้กลับวาทกรรมโรแมนติคกระแสหลักที่เป็นเรื่องของชายรักหญิงหรือรักต่างเพศได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการประกอบสร้างเรื่องเล่าแบบผลิตซ้ำและได้กลับวาทกรรมรักโรแมนติคกระแสหลักในรวมเรื่องสั้นแนววายเรื่อง MR. WORLD WIDE # สามีนานาชาติ
2. เพื่อศึกษาการประกอบสร้างอัตลักษณ์ชายรักชายของตัวละครเอกในรวมเรื่องสั้นแนววายเรื่อง MR. WORLD WIDE # สามีนานาชาติที่ได้รับอิทธิพลจากวาทกรรมโรแมนติค

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มีวิธีการดำเนินการวิจัยที่สำคัญคือ

1. ศึกษาเรื่องสั้นในรวมเรื่องสั้นชุด MR. WORLD WIDE # สามีนานาชาติ ซึ่งมีด้วยกันทั้งสิ้นจำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ Based on Blue Story ของ แบลมแบม Pitching Love ขว้างรักลงกลางใจ ของ Arpo Catch Me on Runway จับผมขึ้นเตียงพร้อมคุณสิครับ ของ Averie Pie มาโกโตะ โตะ เขยริว โนะ โมโนกาตาริ ของ Jamie 14 Days หนีร้ายมาเจอรัก ของ Scriper และ Death Becomes Him ของ the neoclassic โดยมุ่งเน้นการศึกษาประเด็นการประกอบสร้างเรื่องและอัตลักษณ์ของตัวละครเอกชายรักชาย
2. ศึกษาตำรา งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการประกอบสร้างเรื่องเล่าแนววาย การประกอบสร้างวาทกรรม และการประกอบสร้างอัตลักษณ์
3. ศึกษาแนวคิดเพื่อเป็นกรอบในการวิเคราะห์เรื่อง ดังนี้
 - 3.1 ศึกษาแนวคิดเรื่องวาทกรรม ตามทฤษฎีหลังโครงสร้างนิยม เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ตัวบทบนหลักการที่ว่า “ตัวบทเป็นวาทกรรมรูปแบบหนึ่งที่สร้างจากกรอบวาทกรรมหรือชุดความคิดบางอย่างใดอย่างหนึ่ง และส่งอิทธิพลในการหล่อหลอมความคิดของผู้อ่าน วรณกรรมไม่ได้เป็นสิ่งที่นำเสนอหรือสะท้อนความจริง แต่เป็นการนำเสนอระบอบแห่งความจริง หรือความจริงที่ผู้เขียนเชื่อ เนื่องจากผู้เขียนอยู่ในกรอบวาทกรรมหนึ่ง ๆ” (สุรเดช โชติอุดมพันธุ์, 2559: 111)
 - 3.2 ศึกษาแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ ตามหลักการที่ อภิญา เพ็ญฟูสกุล (2546: 75) กล่าวว่า “ปัจเจกภาพเป็นเพียงผลของชุดวาทกรรมต่าง ๆ บทบาท ‘ตัวเรา’ แบบต่าง ๆ ที่วาทกรรมหยิบยื่นให้เปลี่ยนแปลงไปได้ตามสถานการณ์ สิ่งที่มีจึงเป็นตัวเราในสถานการณ์เท่านั้น” เพื่อวิเคราะห์การประกอบสร้างอัตลักษณ์ของตัวละครเอกชายรักชายในสถานการณ์ของตัวบทที่อยู่ภายใต้วาทกรรมโรแมนติค

3.3 ศึกษาทฤษฎีเรื่องพื้นที่ ตามแนวทางของ ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร (2560: 172) ที่พิจารณาพื้นที่ ในแง่ของกระบวนการ ขั้นตอน และรายละเอียดในการผลิต/สร้างพื้นที่ เพื่อวิเคราะห์การประกอบสร้างฉากในเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง

4. วิเคราะห์ประเด็นตามวัตถุประสงค์ภายใต้กรอบแนวคิดที่กำหนดไว้

5. สรุปผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการศึกษาวิจัยการประกอบสร้างเรื่องเล่าแนววย ทั้ง 6 เรื่อง ในรวมเรื่องสั้นชุด MR. WORLD WIDE # สามีนานาชาติ พบลักษณะการประกอบสร้างเรื่องเล่าทั้งแบบผลิตซ้ำและได้กลั้วบาทกรรมโรแมนติก กระแสหลักด้วยการสร้างวาทกรรมโรแมนติกแบบรักเพศเดียวกันขึ้นมา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การประกอบสร้างเรื่องเล่าแบบผลิตซ้ำวาทกรรมโรแมนติกกระแสหลัก

เมื่อพิจารณาการประกอบสร้างเรื่องเล่าของเรื่องสั้นแนววยทั้ง 6 เรื่อง ตามองค์ประกอบของเรื่องเล่า พบว่ามีการประกอบสร้างโครงเรื่องและกลวิธีการนำเสนอเรื่องเล่า ตลอดจนการประกอบสร้างฉากในลักษณะผลิตซ้ำวาทกรรมโรแมนติกกระแสหลัก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การประกอบสร้างโครงเรื่องและกลวิธีการนำเสนอเรื่องเล่าแบบผลิตซ้ำวาทกรรมโรแมนติกกระแสหลัก

การประกอบสร้างโครงเรื่องและกลวิธีการนำเสนอเรื่องเล่า พบการผลิตซ้ำวาทกรรมโรแมนติกกระแสหลักด้วยการสร้างปมปัญหาความขัดแย้งที่ทำให้ตัวละครเอกชายรักชายพบอุปสรรคของความรัก ก่อนที่จะได้ครองคู่อย่างสมหวังในท้ายที่สุด โดยเริ่มต้นด้วยการแนะนำให้ผู้อ่านได้รู้จักกับตัวละครชายรักชายที่เป็นตัวเอกในเรื่อง ซึ่งแบ่งออกเป็นสองฝ่ายโดยเลียนแบบการสวมบทบาทในความสัมพันธ์รักต่างเพศ ดังนี้ “พระเอก” เลียนแบบการสวมบทบาทแบบชาย และ “นายเอก” เลียนแบบการสวมบทบาทแบบหญิง จากนั้นพระเอกและนายเอกได้พบกัน รักกัน เกิดอุปสรรคให้ต้องพลัดพรากกัน อุปสรรคคลี่คลาย พระเอกและนายเอกกลับมาพบและครองรักอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข ดังนี้

เรื่อง Based on Blue Story ของ แบบแบม มีการผูกปมของเรื่องให้พระเอกซึ่งเป็นนักแสดงชื่อดังชาวจีนเดินทางมารักษาอาการโรคกลัวสังคมที่เกาะในแถบภาคใต้ของไทย จึงได้พบและรักกับนายเอกชาวไทยที่เดินทางมาพักใจที่เกาะเดียวกัน เพราะถูกชายคนรักทรยศต่อความรักที่เขาให้ ต่อมาเกิดอุปสรรคในความรักขึ้นเมื่อพระเอกถูกต้นสังกัดตามตัวกลับด่วนในช่วงที่นายเอกเดินทางกลับไปเยี่ยมแม่ที่ป่วย และคนดูแลที่พักสื่อสารผิดพลาดจนนายเอกเข้าใจว่าพระเอกจะไม่กลับมาอีกแล้ว และอุปสรรคคลี่คลายเมื่อพระเอกหาทางติดต่อกับนายเอกได้โดยความช่วยเหลือของพี่ชายนายเอก ทั้งสองฝ่ายปรับความเข้าใจกันและครองรักกันอย่างมีความสุข

เรื่อง Pitching Love ขว้างรักลงกลางใจ ของ Arpo มีการผูกปมของเรื่องโดยให้นายเอกซึ่งกำลังรองานใหม่ เดินทางมาท่องเที่ยวพักผ่อนและเยี่ยมเพื่อนสนิทในชิคาโก เป็นเหตุให้ได้พบรักกับพระเอก ซึ่งเป็นนักกีฬาเบสบอลชื่อดัง อุปสรรคความรักเกิดขึ้นเมื่อนายเอกได้รับการตอบรับจากหลายบริษัทที่สมัครงานไว้ เขาจึงต้องเลือกระหว่างหน้าที่การงานที่เมืองไทยกับความรักที่ชิคาโก อุปสรรคคลี่คลายเมื่อนายเอกพบว่าในบรรดาบริษัทเหล่านั้นมีบริษัทหนึ่งสามารถเลือกทำงานในสาขาที่ชิคาโกได้

เรื่อง Catch Me On Runway จับผมขึ้นเตียงพร้อมคุณสิริรับ ของ Avery Pie มีการผูกปมของเรื่องโดยให้นายเอกในช่วงวัยรุ่นมีประสบการณ์รักแรกพบกับพระเอกซึ่งเป็นมาเฟียหนุ่ม อุปสรรคความรักเกิดจากการตามล่าของคู่อริของพระเอก ส่งผลให้พระเอกและนายเอกต้องพลัดพรากกัน ผ่านไปหลายปีพระเอกตามหานายเอกได้ทันเวลาเมื่อทราบว่าคุณริของเขาส่งแค้นเขาด้วยการทำร้ายนายเอก แต่นายเอกจำพระเอกไม่ได้ จึงเกิดความขัดแย้งกัน อุปสรรคคลี่คลายเมื่อนายเอกสัมผัสถูกแผลเป็นของพระเอกจนจำพระเอกได้ ทั้งสองปรับความเข้าใจและรักกันอีกครั้ง

เรื่องมาโกโตะ โตะ เซย์ริว โนะ โมโนกาตาริ ของ Jamie มีการผูกปมของเรื่องแบบรักโรแมนติกข้ามภพชาติ โดยพระเอกและนายเอกรักกันมาตั้งแต่อดีตชาติ อุปสรรคมี 2 ประการ ประการแรกคือในอดีตชานายเอกที่เป็นมนุษย์ป่วยจนเสียชีวิต พระเอกซึ่งต้องการครองรักกับนายเอก จึงละชีวิตอมตะของเทพมังกรมาเกิดเป็นมนุษย์เพื่อตามหานายเอก และประการที่ 2 คือ มีแต่พระเอกฝ่ายเดียวที่ยังจำเรื่องราวในอดีตชาติได้ ส่วนนายเอกลืมความทรงจำทั้งหมดในอดีตชาติแล้ว อุปสรรคคลี่คลายเมื่อพระเอกรื้อฟื้นความทรงจำในอดีตชาติให้นายเอกได้สำเร็จ ทั้งสองจึงครองรักกันอย่างมีความสุขจนถึงวัยชรา

เรื่อง 14 Days หนีร้ายมาเจอรัก ของ Scriper มีการผูกปมของเรื่องโดยให้พระเอกที่เป็นนักธุรกิจชาวเยอรมันเดินทางมาพักผ่อนในประเทศไทย จนได้พบกับนายเอกซึ่งเป็นบริการในร้านอาหาร อุปสรรคเกิดขึ้นเมื่อ พระเอกต้องกลับไปจัดการปัญหาในบริษัทของเขาที่เยอรมนี และอุปสรรคคลี่คลายเมื่อพระเอกจัดการปัญหาเสร็จเรียบร้อยและกลับมารับนายเอกไปใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันในฐานะคนรักของเขา

เรื่อง Death Becomes Him ของ the neoclassic ผูกปมของเรื่องแบบโรแมนติกแฟนตาซี โดยให้พระเอกเป็นยมทูต ซึ่งเขาได้พบกับนายเอกในระหว่างที่เขาแฝงตัวมาใช้ชีวิตร่วมกับมนุษย์ในการปฏิบัติภารกิจล่าวิญญาณของเขา อุปสรรคความรักเกิดจากความแตกต่างของมนุษย์และยมทูต อันส่งผลให้พระเอกและนายเอกไม่เข้าใจกันในช่วงแรกของความสัมพันธ์ อุปสรรคคลี่คลายเมื่อตัวละครเข้าใจในความแตกต่างของกันและกันและปรับตัวเข้าหากันได้ ทั้งสองจึงครองรักกันอย่างมีความสุข

2. การประกอบสร้างฉากในลักษณะผลิตซ้ำวาทกรรมโรแมนติกกระแสหลัก

ฉากเป็นอีกองค์ประกอบสำคัญที่ผู้แต่งเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง นำมาใช้ในการสะท้อน แสดง และสร้างความผูกพันทางอารมณ์ของตัวละครภายใต้วาทกรรมแบบโรแมนติก ซึ่งให้ความสำคัญกับมิติทางอารมณ์ และความรักที่ลึกซึ้งรุนแรง ฉากจึงเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการทำหน้าที่ตอบสนองและผลิตซ้ำวาทกรรมโรแมนติกกระแสหลัก ซึ่งสอดคล้องกับที่ วนิดา บำรุงไทย (2543: 148) กล่าวว่าฉากมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือกล่อมเกลานิมิตน์ผู้อ่านและเป็นกรอบของเรื่องที่จะดำเนินต่อไป

เมื่อนำแนวทางการศึกษา “พื้นที่” ของไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร (2560: 172) ที่พิจารณา “พื้นที่” ในฐานะสิ่งประกอบสร้าง มาวิเคราะห์ “ฉาก” ซึ่งตามทฤษฎีเรื่องเล่าหมายถึง “บริบทสถานที่และเวลาที่เหตุการณ์ในโครงเรื่องดำเนินไป” (คณาจารย์ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ, 2564: 7) พบว่า ฉากของเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ “ฉากพื้นที่หลักหรือพื้นที่ปกติ” ที่ตัวละครเอกใช้ชีวิตอยู่ และ “ฉากพื้นที่ชั่วคราว” ซึ่งเป็นพื้นที่ซึ่งตัวละครเอกใช้สำหรับหลีกเลี่ยงจากความจริงหรือภาวะบางประการที่ตัวละครยังไม่ต้องการเผชิญ ดังที่ สันต์ สุวัจน์ราภินันท์ (2554: 53) ได้อธิบายว่า พื้นที่ชั่วคราวเป็นพื้นที่หลบซ่อนหรือแทรกตัวอยู่ภายในความปกติ แต่ก็แปลกแยกออกจากวาทกรรมหลักของสังคม ดังเช่นพื้นที่ของโรงแรมมานูรีที่เป็นพื้นที่แห่งความโรแมนติกชั่วคราวที่ไม่ได้ยึดโยงอยู่กับสถาบันครอบครัวและการแต่งงานซึ่งเป็นรูปแบบความโรแมนติกที่เป็นทางการ

ในเรื่อง Based on Blue Story เกาะพันดาว เป็นพื้นที่ชั่วคราวสำหรับหลีกเลี่ยงหนีจากความตึงเครียดของพระเอกจากพื้นที่หลักในวงการบันเทิงของจีน และนายเอกชาวไทยที่ผิดหวังจากความรักในพื้นที่หลัก ในเรื่อง Pitching Love ขว้างรักลงกลางใจ พื้นที่ชั่วคราวของนายเอกคือชิคาโก สถานที่ที่เขาเลือกมาตั้งหลักก่อนที่จะกลับไปต่อสู้เพื่ออาชีพการงานของเขาในพื้นที่หลักอีกครั้งหนึ่ง ส่วนพระเอกนั้นพื้นที่ชั่วคราวที่ทำให้เขาได้พบกับนายเอกนี้ซ้อนทับกันอยู่กับพื้นที่หลัก เนื่องจากเขาเป็นนักกีฬาเบสบอลชาวชิคาโกที่มีชื่อเสียง พื้นที่หลักของเขาจึงเป็นทุกพื้นที่ (ในชิคาโก) ที่เขาปรากฏตัวและมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นในฐานะนักเบสบอลชื่อดัง และพื้นที่ชั่วคราว (พื้นที่ของชิคาโก) ในทุกพื้นที่ที่เขาปรากฏตัวในฐานะ “เกร็ก” ชาวชิคาโกธรรมดาคนหนึ่ง เช่นเดียวกับเรื่อง เรื่อง Catch Me on Runway จับผมขึ้นเตียงพร้อมคุณสิครับ พื้นที่ชั่วคราวของพระเอกและนายเอกซ้อนทับกันอยู่ในพื้นที่หลักของพวกเขา อันได้แก่พื้นที่ในรถยนต์และห้องนอนที่มีลักษณะเป็นเซฟเฮ้าส์ของพระเอก ซึ่งพระเอกใช้สำหรับซ่อนตัวนายเอกให้ปลอดภัยจากมาเฟียคู่อริของเขา เรื่องมาโกโตะ โตะ เซย์ริว โนะ โมโนกาตาริ ก็เช่นกัน พื้นที่ชั่วคราวที่พระเอกและนายเอกได้กลับมาสานสัมพันธ์กันอีกครั้งในชาติปัจจุบัน ก็คือ พื้นที่ในป่าลึกในหมู่บ้านชนบทแห่งหนึ่งของญี่ปุ่น ซึ่งพระเอกสามารถปรากฏตัวผ่านอัตลักษณ์ “อดีตเทพมังกร” ได้อย่างเต็มที่ ไม่ต้องปรากฏตัวในฐานะเจ้าของและผู้ให้บริการในโฮมสเตย์ (เรียวกัง) ซึ่งนายเอกมาพักแรม เรื่อง 14 Days หนีรักมาเจอรัก พื้นที่ชั่วคราวของพระเอกและนายเอกคือพื้นที่ในเกาะไม้ท่อน ซึ่งพระเอกนักธุรกิจชาวเยอรมันใช้สำหรับหลบหนีจากความตึงเครียดในหน้าที่การงานในพื้นที่หลักของเขาพร้อมกับนายเอกที่มีภูมิหลังเป็นบริกรยากจนในเมืองท่องเที่ยวทางภาคใต้ของไทย ซึ่งเป็นพื้นที่ชั่วคราวที่นายเอกได้หลุดออกจากความตึงเครียดจากการกดขี่ของพ่อแม่บุญธรรมและความกดดันจากความด้อยทางเศรษฐกิจและสังคมของเขา และเรื่อง Death Becomes Him ที่พื้นที่ชั่วคราวของพระเอกและนายเอก ซ้อนทับอยู่ในพื้นที่หลัก คือ ห้องนอนของนายเอก ซึ่งสถานะในพื้นที่หลักเป็นทั้งพื้นที่ส่วนตัวของนายเอกที่แยกจากแม่ของเขา และเป็นพื้นที่การทำงานที่เขาใช้สำหรับทำงานในอาชีพโปรแกรมเมอร์อิสระด้วย แต่เมื่อพระเอกที่เป็นยมทูตปรากฏตัวขึ้นพื้นที่แห่งนี้กลายเป็นพื้นที่ชั่วคราวสำหรับมีปฏิสัมพันธ์แบบคนรักระหว่างกัน

ทั้งนี้ สรุปได้ว่า “ฉากพื้นที่ชั่วคราว” และ “ฉากพื้นที่หลักหรือพื้นที่ปกติ” นั้น มีความสำคัญต่อการดำเนินเรื่องภายใต้วาทกรรมโรแมนติกในเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง โดยมีลักษณะสำคัญดังนี้ “ฉากพื้นที่ชั่วคราว” ถูกใช้เป็นพื้นที่หลีกเลี่ยงหนีจากพื้นที่หลักไปสู่พื้นที่ซึ่งเปิดโอกาสให้พระเอกและนายเอกซึ่งเป็นคนแปลกหน้าจากคนละพื้นที่ที่ได้บังเอิญมาพบกัน และได้เรียนรู้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่ร่วมกันผ่านการผจญภัย เหตุการณ์ตื่นเต้น การดำเนินชีวิตที่แปลกใหม่ และประสบการณ์รักอันร้อนแรง ตามขนบการดำเนินเรื่องแบบนิยายโรมานซ์ (Romance) ที่ “นิยมใช้สถานที่ที่อยู่ห่างไกลหรือต่างแดน เหตุการณ์ตื่นเต้น ความกล้าหาญ ความรักที่รุนแรง และประสบการณ์เร้นลับเหนือธรรมชาติในการเล่าเรื่อง” (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2561: 444) ทั้งนี้ เมื่อตัวละครเอกชายรักชายรักกันแล้วจะมีการเคลื่อนย้ายพื้นที่ของความสัมพันธ์จากการมีความสัมพันธ์ที่ไม่แน่นอนระหว่างกันในฉากพื้นที่ชั่วคราวไปสู่การสถาปนาความสัมพันธ์แบบเป็นทางการผ่านการเปิดตัวอีกฝ่ายใน “ฉากพื้นที่หลักหรือพื้นที่ปกติ” อันเป็นการผลิตซ้ำวาทกรรมแบบรักแรกพบ (Love at first sight) ที่นำไปสู่รักนิรันดร์ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของรักโรแมนติกที่น่าประทับใจผ่านพื้นที่

การประกอบสร้างเรื่องเล่าแบบโต้กลับด้วยการสร้างวาทกรรมโรแมนติกของคนรักเพศเดียวกัน

วาทกรรมโรแมนติกกระแสหลักนั้น เป็นเรื่องของชายหญิงและความสัมพันธ์รักต่างเพศ เดิมในวัฒนธรรมตะวันตกเป็นวาทกรรมที่ใช้กำกับควบคุมพฤติกรรมของชายและหญิงในสังคมให้ดำเนินไปภายใต้กติกาของระบบผิวเดียวเมียวเดียว แต่ในสังคมไทยซึ่งมีวัฒนธรรมเครือญาติเข้มแข็ง วาทกรรมโรแมนติกจึงหลอมรวมเข้ากับจารีตของครอบครัวขยายซึ่งให้ความสำคัญกับเครือญาติ แต่ก็ยังคงจำกัดขอบเขตอยู่เพียงความสัมพันธ์ของชายหญิงในระบบรักต่างเพศเช่นเดิม ส่วนคนรักเพศเดียวกัน เช่น ชายรักชายนั้น จะถูกกีดกันออกไปจากวาทกรรมกระแสหลักฉบับไทยอยู่เช่นเดิม ดังที่ นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ (2563: 138) กล่าวว่า

การเกิดขึ้นของความรักโรแมนติกในสังคมไทยถูกผนวกรวมเข้ากับจารีตของครอบครัวขยาย ทำให้ความเป็นปัจเจกนิยมของผิวเมียวมิได้เกิดขึ้นแบบเดียวกับสังคมตะวันตก หากแต่เกิดแบบยึดโยงอยู่กับการแสดงความเคารพนับถือพ่อแม่ญาติพี่น้องของฝ่ายผิวและฝ่ายเมีย ความรักเดียวใจเดียวและการสมรสของหญิงชายที่จะสร้างประชากรให้กับชาติ เป็นกระบวนการสร้างตัวตนทางเพศของพลเมือง ซึ่งผูกโยง เชื่อม ชัก การมณณ์เข้ากับความรักที่อนุญาตให้ทั้งรัฐและเครือญาติเข้ามาควบคุมตรวจสอบอย่างเข้มงวด

เช่นเดียวกับวรรณกรรมโรมานซ์กระแสหลัก ซึ่งประกอบสร้างขึ้นภายใต้วาทกรรมโรแมนติก ที่จำกัดขอบเขตการเล่าเรื่องอยู่ในเรื่องรักของชายหญิงในระบบรักต่างเพศเท่านั้น ส่วนคนรักเพศเดียวกันนั้นจะถูกกีดกันออกไป ดังที่ จอห์น คาเวลติ (John Cawelti, 1978: 102) อธิบายเกี่ยวกับวรรณกรรมโรมานซ์ (Romance) ไว้ สรุปได้ว่า เป็นงานประพันธ์ที่นำเสนอเกี่ยวกับความรัก การเกี้ยวพาราสี และการแต่งงาน โดยประยุกต์มาจากเรื่องเล่าแบบมหากาพย์ด้วยการสงคราม การผจญภัย และการพิชิตใจสตรี

อย่างไรก็ตาม เรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง ในชุด MR. WORLD WIDE # สามีนานาชาติ กลับก้าวไปอีกขั้นในการทำทลายและโต้กลับขนบของการประพันธ์เรื่องแนวโรมานซ์และวาทกรรมโรแมนติกกระแสหลัก ด้วยการประกอบสร้างวาทกรรมโรแมนติกแบบคนรักเพศเดียวกันในนามของความปกติธรรมดาขึ้นมา และผู้ที่แสดงท่าทีเป็นปฏิปักษ์หรือมองว่าความรักแบบชายรักชายเป็นสิ่งผิดปกติ จะกลายเป็น “สิ่งผิดปกติ” เสียเองในเรื่องเล่าเหล่านี้ซึ่งประกอบสร้างขึ้นภายใต้วาทกรรมโรแมนติกแบบคนรักเพศเดียวกัน

ยกตัวอย่างเช่นในเรื่อง Based on Blue Story ครอบครัวของนายเอกรับรู้ถึงอัตลักษณ์ชายรักชายของนายเอกมาโดยตลอด แต่ก็ปฏิบัติต่อนายเอกอย่างปกติธรรมดา โดยไม่ได้มองว่าเขามีอัตลักษณ์แปลกแยกจากสมาชิกในครอบครัวคนอื่นที่เป็นชายแท้ และในเหตุการณ์ที่พี่ชายของนายเอกโกรธจัดจนทำร้ายชายคนรักคนแรกของนายเอก ในวันที่นายเอกแนะนำเขาให้พี่ชาย (ซึ่งเป็นตัวแทนครอบครัว) รู้จักในฐานะคนรักนั้น ก็ไม่ได้เป็นเพราะเขาไม่ยอมรับในความรักของคนเพศเดียวกัน แต่เป็นเพราะเขารู้ความจริงว่าคนรักของนายเอกนั้นแต่งงานมีภรรยาและลูกแล้ว แต่มาหลอกลวงความรักจากนายเอก ตรงกันข้ามเมื่อพี่ชายของนายเอกได้ทราบว่าเป็นผู้ที่มีความรักจริงใจและมั่นคงต่อนายเอก เขากลับเป็นผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือให้พระเอกและนายเอกได้พบและปรับความเข้าใจกันอีกครั้ง อย่างไรก็ตาม นอกจากครอบครัวแล้วสังคมในระดับที่ใหญ่ขึ้นทั้งสังคมที่ทำงานและสังคมในระดับที่เป็นสาธารณะในเรื่อง ต่างก็เห็นว่าความรักในรูปแบบรักเพศเดียวกันของชายรักชายนั้นเป็นความปกติธรรมดา ดังนั้น เมื่อเพื่อนร่วมงาน และแฟนคลับของพระเอก (นักแสดงชายจีนที่มีชื่อเสียงระดับโลก) ได้รับรู้เกี่ยวกับเรื่องราวความรักที่خابซึ่งประทับใจระหว่างพระเอกและนายเอก แต่กลับมีเหตุให้ต้องพลัดพรากจากกันเพราะความเข้าใจผิด ทุกคนและทุกฝ่าย

จึงพยายามช่วยเหลือพระเอกในการกิจตามหาและปรับความเข้าใจกับนายเอกเท่าที่ตนเองจะสามารถทำได้ ดังเช่นที่แฟนคลับของพระเอกต่างช่วยกันโพสต์ข้อความในโซเชียลมีเดียเพื่อสื่อความถึงนายเอก ผู้จัดการและต้นสังกัด ตลอดจนบริษัทสินค้าที่เลือกพระเอกมาถ่ายโฆษณา ต่างยินดีที่จะเลือกบริษัทโฆษณาที่นายเอกทำงานอยู่มาทำงาน จากนั้นทีมงานทุกคนก็ร่วมมือกันจัดฉากให้พระเอกและนายเอกได้อยู่กันตามลำพังใน “เรือข้ามเกาะ” ซึ่งเป็น “พื้นที่ชั่วคราว” พื้นที่แรกที่พระเอกและนายเอกพบกันจนเกิดเป็นรักแรกพบขึ้นมาในอดีต เพื่อเปิดโอกาสให้ทั้งสองคนได้ปรับความเข้าใจกัน

อีกตัวอย่างหนึ่งที่เห็นได้อย่างชัดเจนถึงอัตลักษณ์ที่เป็นที่ยอมรับของชายรักชาย และการมองว่าความรักแบบชายรักชายเป็น “ความปกติธรรมดา” ในสังคมของเรื่องสั้นภายใต้วาทกรรมโรแมนติคแบบคนรักเพศเดียวกัน ก็คือการฉายภาพสถานะของชายรักชายในสังคมผ่านสายตาของนายเอกในเรื่องมาโกโตะ โตะ เซย์ริว โนะ โมโนกาตาริ ที่แสดงให้เห็นว่าทั้งพ่อแม่ของพระเอกซึ่งเป็นตัวแทนของสังคมญี่ปุ่นในเรื่อง และพ่อแม่ของนายเอกที่เป็นตัวแทนของสังคมไทยในเรื่องนั้นต่างยอมรับและเห็นว่าความรักแบบชายรักชายนั้นเป็นความปกติธรรมดาที่ยอมรับได้ ดังที่นายเอกกล่าวถึงพ่อแม่ของพระเอกและของเขาเองตามลำดับ ดังนี้ “พ่อกับแม่ของคนรักใจกว้าง และไม่ขัดข้องกับการตัดสินใจของลูกชาย” และ “ความที่คุณลุงของชนที่เองก็มีคนรักเป็นเพศเดียวกัน แต่งงานและไปอาศัยอยู่ในประเทศทางแถบยุโรปซึ่งเป็นบ้านเกิดของอีกฝ่าย ทำให้ครอบครัวของเขาเปิดกว้างและมีความคิดเห็นว่าการคบหากับเพศเดียวกันเป็นเรื่องธรรมดา เป็นเรื่องของคนสองคนที่รักกันทั่ว ๆ ไป คนที่รักเพศเดียวกันไม่ควรต้องรู้สึกผิดกับครอบครัวหรือต้องมีการออกมาสารภาพ เพราะมันไม่ใช่เรื่องผิดปกติ” (Jamie, 2564: 318)

การแสดงออกในลักษณะนี้เกิดขึ้นเช่นเดียวกันในกรณีของแม่นายเอกในเรื่อง Death Becomes Him ที่พยายามสนับสนุนให้นายเอกแต่งงานกับผู้หญิงที่ติดสักคนอยู่ตลอดเวลา เช่น ที่เธอกล่าวว่า “วันนี้ป้าชมพู่เขาบอกแม่ว่าลูกเขากำลังจะแต่งงาน เมื่อไหร่จะถึงคิวลูกชายของแม่บ้าง” (theneoclassic, 2564: 502) แต่เมื่อเธอสังเกตพบว่าพระเอกคือชายหนุ่มที่นายเอกรัก เธอก็แสดงออกซึ่งความยินดีที่ลูกชายของเธอจะมีคู่ชีวิตที่ดี ดังที่ “คุณแม่พยักหน้าช้า ๆ ข้างแก้มปรากฏรอยยิ้มกริ่มกริ่ม [...] อะ ๆ แม่ไม่รบกวนสองหนุ่มแล้วละนะ” (theneoclassic, 2564: 503 - 504) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการประกอบสร้างเรื่องโรแมนติคภายใต้ความเท่าเทียมทางเพศในระดับแนวคิดการประกอบสร้างเรื่องได้เป็นอย่างดี

ขณะที่ตัวละครที่มีพฤติกรรมแปลกแยก คือมีทัศนคติว่าชายรักชายเป็นสิ่งผิดปกตินั้น พบเพียงตัวละครพ่อแม่บุญธรรมของนายเอก ในเรื่อง 14 Days หนีร้ายมาเจอรัก เท่านั้น ซึ่งตัวบทนำเสนอภาพพ่อแม่บุญธรรมของนายเอกในลักษณะที่เป็นหน่วยเดียวกัน โดยนำเสนอภายใต้อัตลักษณ์ของตัวละครปักษ์ที่จิตใจคับแคบ ไม่ยอมรับนายเอก และมักเอารัดเอาเปรียบ ตลอดจนทำร้ายจิตใจนายเอกอยู่เสมอ ส่งผลให้ตัวละครพ่อแม่บุญธรรมมีอัตลักษณ์ที่เป็นภาพเหมารวม (Stereotype) แบบแม่เลี้ยงใจร้าย ที่สามารถพบได้ในเรื่องเล่าโรแมนติคทั่วไป ตัวละครพ่อแม่จึงเป็นตัวละครที่แปลกแยกและไม่เป็นที่ยอมรับทั้งจากสังคมในเรื่องและในสายตาของผู้อ่าน

อีกสิ่งหนึ่งที่แสดงถึงการท้าทายวาทกรรมโรแมนติคกระแสหลักที่จำกัดขอบเขตอยู่ภายใต้เพศวิถีแบบรักต่างเพศ ก็คือการนำเสนอฉากการหาหรือเพื่อหาทางออกในเรื่องกิจกรรมทางเพศร่วมกันระหว่างพระเอกและนายเอก ซึ่งกำลังสวทบบทบาทแบบสามีและภรรยาในวาทกรรมโรแมนติคกระแสหลักอยู่ ดังจะเห็นได้จากบทสนทนาระหว่างพระเอกและนายเอกที่มีการสนทนากันถึงความพร้อม วิธีการ รูปแบบ และอุปกรณ์ช่วยที่ทั้งสองฝ่ายพึงพอใจในการทำกิจกรรมทางเพศร่วมกัน ดังจะเห็นได้ว่า เมื่อเล่าโลมกันจนเป็นที่

พึงพอใจกันทั้งสองฝ่ายแล้ว และพระเอกกำลังจะปฏิบัติกิจกรรมทางเพศในขั้นที่สูงขึ้น นายเอกแนะนำและขอให้มีการใช้เจลหล่อลื่นและถุงยางอนามัยก่อน ซึ่งพระเอกก็เห็นด้วย ดังความว่า

เขายกหน้าน้อย ๆ ก่อนหยิบมันมาจากมือของชลนที แม้เขาจะเคยเป็นเทพมังกร แต่เพราะยุคสมัยที่เปลี่ยนไป สื่อบันเทิงทางโทรทัศน์นั้นสอนให้เขารู้จักสิ่งเหล่านี้ไปด้วย แม้ไม่เคยคิดว่าจะมีวันที่เขาได้ใช้มันก็ตาม ที่สำคัญเขากำลังจะใช้มันกับคนที่เขารักที่สุด เมื่อร่างกายของพวกเขาเชื่อมกันจนแนบสนิท เซย์ริวก็ยังคงไม่ขยับตัว เขามองหน้าชลนที อยู่ตลอดเวลาด้วยเกรงว่าอีกฝ่ายจะต้านทานไม่ได้ พอคนรักเปิดเปลือกตาขึ้นมามองเขา ริมฝีปากที่เม้มสนิทเมื่อครู่ค่อยคลี่ออกมาเป็นรอยยิ้มแล้วเขายกหน้าน้อย ๆ เขาจึงเริ่มขยับ

(Jamie, 2564: 333-334)

การนำเสนอฉากการร่วมรักของพระเอกและนายเอกข้างต้นไม่เพียงเป็นการนำเสนอให้เห็นถึงวิถีทางเพศแบบชายรักชายอย่างปลอดภัยเท่านั้น แต่ยังแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติตนเป็นคู่สมรสที่ดีของทั้งสองฝ่ายที่ต่างก็ห่วงใย พร้อมทั้งจะทำความเข้าใจ และต้องการเติมเต็มความสุขให้อีกฝ่ายในทุกเรื่อง รวมถึงเรื่องกามารมณ์ ดังที่ นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ (2563: 136) กล่าวว่า “เป้าหมายของการสมรสคือการเติมเต็มความสุขของคู่สมรส ซึ่งการทำให้คนรักมี ‘ความสุข’ คือเป้าหมายสำคัญของความรักโรแมนติก” อย่างไรก็ตาม การที่ตัวบทไม่เพียงนำเสนอภาพอัตลักษณ์ของพระเอกและนายเอกโดยเชื่อมโยงกับความเป็นชายและหญิง แต่ยังให้ตัวละครเหล่านี้แสดงความพยายามที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่เป็นเอกภาพแบบ “คู่สมรสเป็นคู่คนเดียว” อย่างแท้จริง อันจะต้องเริ่มจากการมีความเข้าใจซึ่งกันและกันในทุกเรื่อง รวมถึงเรื่องกามารมณ์ด้วย ตามกรอบคิดภายใต้วาทกรรมโรแมนติกซึ่งปกติใช้สำหรับควบคุมพฤติกรรมของบุคคลให้มีความรักต่างเพศอย่างเหมาะสมในระบบความสัมพันธ์แบบคู่เดียวเมียเดียว ซึ่งระบบดังกล่าวกีดกันคนรักเพศเดียวกันออกไป จึงนับเป็นการสร้างวาทกรรมใหม่ที่ท้าทายวาทกรรมโรแมนติกอย่างชัดเจน

สุดท้ายสิ่งที่ท้าทายและได้กลับวาทกรรมโรแมนติกกระแสหลักในเรื่องสั้นแนววายทั้ง 6 เรื่อง ก็คือการนำเสนอวาทกรรมเกี่ยวกับภักดีภักตร์ของชายรักชาย ผ่านเรื่องเล่าที่พิสูจน์ให้เห็นว่าถ้าคู่รักชายรักชายรักและเข้าใจกันมากพอ พวกเขาก็สามารถมีภักดีภักตร์หรือรักที่ยั่งยืนได้เช่นเดียวกับคู่รักชายหญิง ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างในเรื่อง มาโกโตะ โตะ เซย์ริว โนะ โมโนกาตาริ ที่พระเอกและนายเอกมีชีวิตคู่ที่ประสบความสำเร็จอยู่กันจนแก่เฒ่าได้ ดังที่ตัวบทกล่าวว่า “ทั้งสองมองหน้ากัน รอยยิ้มที่ประดับอยู่บนใบหน้าของพวกเขา ยังคงเต็มไปด้วยความสุข ดวงตาฝ้าฟางที่มองกันยังคงเป็นดวงตาที่เปี่ยมล้นไปด้วยความรักที่ไม่เคยลดลงแม้แต่วันเดียว” (Jamie, 2564: 335) เป็นเพราะปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ ความรักต่อกันที่มากพอ จนทำให้พระเอกสละชีวิตเทพมังกรที่เป็นอมตะออกตามหานายเอกที่ต้องเวียนว่ายตายเกิดไปตามธรรมชาติของมนุษย์ จนได้พบกันอีกครั้งในชาติปัจจุบัน และความเข้าใจซึ่งกันและกัน ดังจะเห็นได้ว่าพระเอกและนายเอกต่างปรับตัวเข้าหากันในทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิต การทำงาน และกามารมณ์ จนสามารถบรรลุเป้าหมายของความรักที่มีเอกภาพอย่างยั่งยืนร่วมกันได้ ซึ่งการนำเสนอเรื่องเช่นนี้แสดงถึงการนำทฤษฎีรักโรแมนติกมาใช้อย่างชัดเจน ดังที่ นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ (2563: 134) กล่าวว่า “ทฤษฎีความรักก่อให้เกิดวาทกรรมเกี่ยวกับความรักที่เหนียวแน่น มั่นคง เป็นหนึ่งเดียว ราบรื่น และมีความสุข วาทกรรมดังกล่าวแทรกซึมอยู่ในข้อเขียน ตำรา หนังสือ นวนิยาย บทประพันธ์ และสื่อประเภทต่าง ๆ” ดังนั้น การนำ

ทฤษฎีรักโรแมนติกซึ่งปกติใช้ในการสร้างเรื่องเล่าโรแมนติกของคู่รักชายหญิงมาใช้ในการนำเสนอเรื่องเล่าของชายรักชาย จึงถือเป็นการท้าทายและได้กลับวาทกรรมโรแมนติกกระแสหลักอย่างมีนัยสำคัญ

การประกอบสร้างอัตลักษณ์ตัวละครชายรักชายภายใต้วาทกรรมโรแมนติก

การประกอบสร้างอัตลักษณ์ของตัวละครชายรักชายในเรื่องสั้นชุด MR. WORLD WIDE # สามีนานาชาติ พบความเชื่อมโยงว่าได้รับอิทธิพลจากวาทกรรมโรแมนติกอย่างชัดเจน ใน 2 ลักษณะด้วยกัน ประการแรกได้แก่ การประกอบสร้างอัตลักษณ์ของตัวละครเอกชายรักชายแบบขั้วตรงข้าม (binary opposition) โดยเลียนแบบและสวมทับอัตลักษณ์ของชายและหญิงในความสัมพันธ์แบบรักต่างเพศของชายและหญิง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องปมปัญหาในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรส ของ สุชัยญา วงศ์वेश วรรณธรณ์ ศรียาภย์ บุญยงค์ เกศเทศ และศานติ ภักดีคำ (2564: 63) ที่พบว่าเรื่องเล่าแนวยาวจะสร้างตัวละครภายใต้กฎเกณฑ์ของระบบโรมานซ์ และเลียนแบบพฤติกรรมบางประการของชายหญิง และประการที่สองคือการนำเสนออัตลักษณ์ของตัวละครเอกชายรักชายแบบตัวละครในอุดมคติ

เมื่อพิจารณาการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของ พระเอก และ นายเอก โดยละเอียด พบว่ามีการประกอบสร้างอัตลักษณ์ 2 แนวทางด้วยกัน คือ ตัวละครที่ตัวบทกล่าวถึงอย่างชัดเจนว่ามีอัตลักษณ์แบบชายรักชายตั้งแต่ต้น ได้แก่ นายเอกในเรื่อง Based on Blue Story และ เรื่อง 14 Days หนีร้ายมาเจอรัก และตัวละครชายรักชายที่มีอัตลักษณ์แบบชายแท้มาก่อน พบในอัตลักษณ์ของพระเอกในทุกเรื่อง และนายเอกในเรื่อง Pitching Love ขว้างรักลงกลางใจ Catch Me on Runway จีบผมขึ้นเตียง พร้อมคุณสิริรับ มาโกโตะ โตะ เซียร์วิ โนะ โมโนกาตาริ และ Death Becomes Him

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าตัวละครจะแสดงอัตลักษณ์แบบชายรักชายมาตั้งแต่ต้น หรือเปลี่ยนเป็นอัตลักษณ์แบบชายรักชายในภายหลัง เพราะอัตลักษณ์เลื่อนไหลได้ก็ตาม ตัวละครเหล่านี้ก็ได้รับการประกอบสร้างอัตลักษณ์ในลักษณะเดียวกันคือมีการสวมทับลักษณะความเป็นชายและหญิงลงไปตัวตนของพวกเขาตามบทบาทที่ได้รับว่าเป็น “พระเอก” หรือ “นายเอก”

ดังจะเห็นได้จากในด้านกายภาพ พระเอกจะถูกขับเน้นรูปร่างลักษณะที่แสดงถึงความเป็นชายอย่างเข้มข้นและเด่นชัด ผ่านการเปรียบต่างกับรูปร่างลักษณะของนายเอกที่มีความเป็นชายด้อยกว่า โดย เรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่องจะใช้ถ้อยคำที่สื่อถึงความแข็งแรงหรือพลังกำลัง อันเป็นวาทกรรมที่สื่อถึงความเป็นชายตามวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่เมื่อกล่าวถึงพระเอก เช่น ใช้คำว่า “ตัวใหญ่” “บึกบึน” และ “มีมัดกล้ามเนื้อ” และหากจะชื่นชมความงามของพระเอก จะใช้คำว่า “หล่อเหลา” ในขณะที่เมื่อกล่าวถึง นายเอก จะใช้ถ้อยคำตรงกันข้ามคือ “คนตัวเล็ก” “บอบบาง” “ร่างสูงโปร่ง” และ “ร่างบาง” เป็นต้น และหากจะชื่นชมความงามของนายเอก จะใช้คำว่า “สวย” เช่น ในเรื่อง 14 Days หนีร้ายมาเจอรัก บรรยายถึงนายเอกความว่า “ถึงจะเป็นเด็กหนุ่ม แต่ก็เป็เด็กหนุ่มที่มีเรือนร่างสวยงามเชิญชวนให้มอง” (Scriper, 2564: 367) หรือในเรื่อง Based on Blue Story ที่นายเอกกล่าวเปรียบเทียบกับตนเองกับพระเอกความว่า “เขาไม่ได้มั่นใจในตัวเองขนาดนั้น...หุ่นก็เป็นกำ ไม่ได้มีไหล่กว้าง แผ่นหลังแกร่ง และซิกซ์แพ็คแบบเฉิดเกอ (พระเอก - ผู้วิจัย) สักหน่อย” (แบบแบบ, 2564: 38)

นอกจากลักษณะทางกายภาพแล้ว ตัวบทยังมีการประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบเป็น “สามี” และ “ภรรยา” ให้แก่ “พระเอก” และ “นายเอก” ผ่านบทบาทแบบ “รุก” และ “รับ” ตามลำดับที่ตายตัว โดยทั้งสองฝ่ายต่างทำหน้าที่ดังกล่าวอย่างถ้อยที่ถ้อยอาศัยและคำนึงถึงความรู้สึกของอีกฝ่ายเป็นสำคัญตามหลักของการเป็น “คู่ชีวิต” ที่ติดตามแนวคิดโรแมนติก ทั้งในเรื่องความสุขทางเพศและการส่งเสริม

สนับสนุนให้กำลังใจเป็นที่ปรึกษากันในทุกเรื่องในชีวิต ทั้งนี้ พบว่าตัวละครแสดงบทบาทเหล่านี้ผ่าน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันทั้งในรูปแบบวจนภาษาและอวจนภาษา รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ทางเพศ ซึ่งเป็นการสื่อสารแบบอวจนภาษารูปแบบหนึ่งด้วย ดังที่พระเอกในเรื่อง *Death Becomes Him* ให้กำลังใจและ ปลอบใจนายเอกซึ่งเพิ่งผ่านเหตุการณ์ที่ทำให้เขาตื่นตระหนกมาผ่านอวจนภาษาและวจนภาษา ดังนี้

ยูนอุซิกคล้ายอ้อมกอดซ้ำ ๆ เขาซ้อนตามองผมด้วยสายตาที่เต็มไปด้วย
ความเป็นห่วง ยังไม่วายที่จะช่วยปาดคราบน้ำตาที่เลอะเปื้อนอยู่บนแก้มทั้งสอง
ผมตั้งใจจะพูดอะไรบางอย่าง แต่กลับถูกจูโจมด้วยริมฝีปากนุ่มละมุนเสียก่อน
รสจูบของยูนอุซิกนั้นร้อนแรง แต่ช่างหนักแน่นตรงผมไว้ไม่ให้หลุดไปไหน
ผมยอมรับว่าตกใจในครั้งแรก แต่สุดท้ายก็รับสัมผัสจากเขาด้วยความเต็มใจอยู่ดี ไม่นาน
ความอ่อนไหวเคล้าหยาดน้ำตาก็ค่อย ๆ เหือดหาย แทนที่ด้วยความเข้มแข็งเป็นพลัง
ที่เขาถ่ายทอดมาให้ ผมโอบคอหนาแน่นแข็งแรงเอาไว้ ในขณะที่มือของเขาก็โถมไล่
ไปทั่วแผ่นหลังบอบบางของผมเช่นกัน

[...]

ผมหลุดยิ้มออกมา “คุณพาผมกลับบ้านเหอ”
“คุณควรพักผ่อน”

(theneoclassic, 2564: 499)

ส่วน การนำเสนออัตลักษณ์ของตัวละครเอกชายรักชายแบบตัวละครในอุดมคติ นั้น เป็นการประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบอุดมคติของตัวละครภายใต้วาทกรรมโรแมนติก ด้วยการประกอบสร้าง ตัวละครทั้งพระเอกและนายเอกให้เป็นคนรูปร่างหน้าตาดีที่เชื่อมั่นและมั่นคงในความรัก ตัวอย่างที่ชัดเจน ที่สุดตัวอย่างหนึ่ง ได้แก่ พระเอกและนายเอกในเรื่อง *Catch Me on Runway* จับผมขึ้นเตียงพร้อมคุณสิริรับ ที่ต่างรอคอยกันและกันมานานหลายปี หลังจากได้พบกันในคืนหนึ่งจนเกิดเป็นรักแรกพบขึ้น ก่อนจะได้ กลับมาพบกันและครองชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข และในเรื่องมาโกโตะ โตะ เซย์ริว โนะ โมโนกาตาริ ที่พระเอกตามหานายเอกมาหลายร้อยปีกว่าจะได้กลับมาใช้ชีวิตคู่ร่วมกันอย่างมีความสุขจนแก่ชรา

อย่างไรก็ตาม เมื่อผนวกรวมคุณสมบัติของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ ตามการสวมทับบทบาท ของชายและหญิงลงในอัตลักษณ์ของพระเอกและนายเอก ทั้งมิติทางด้านกายภาพอย่างรูปร่างหน้าตา พฤติกรรมการแสดงออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อคนรัก และความเป็นคนมั่นคงในความรัก ก็ส่งผลให้ตัวละคร ทั้งพระเอกและนายเอกมีอัตลักษณ์แบบอุดมคติที่สมบูรณ์แบบตามวาทกรรมแบบโรแมนติก อันเป็นสาเหตุ ประการสำคัญที่ทำให้ตัวละครชายรักชายเหล่านี้สามารถประสบความสำเร็จในความรักได้ไม่ต่างจากผู้ที่มี เพศวิถีแบบรักต่างเพศ การนำเสนออัตลักษณ์ของตัวละครในลักษณะเช่นนี้จึงถือเป็นการทำทลาย กรอบความคิดโรแมนติกกระแสหลักที่สำคัญประการหนึ่ง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

เมื่อพิจารณาสรุปผลการวิจัยเรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง ในรวมเรื่องสั้นชุด MR. WORLD WIDE # สำนวนานาชาติ โดยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับวาทกรรม อัตลักษณ์ และทฤษฎีเกี่ยวกับพื้นที่ ในการวิจัยประเด็นอิทธิพลของวาทกรรมโรแมนติกที่มีต่อการประกอบสร้างเรื่องและอัตลักษณ์ของตัวละครเอกชายรักชาย

ผลการศึกษาพบว่า เรื่องสั้นทั้ง 6 เรื่อง มีการประกอบสร้างเรื่องเล่าแบบรักโรแมนติก ทั้งการผลิตซ้ำและโต้กลับวาทกรรมโรแมนติกกระแสหลัก โดยการผลิตซ้ำวาทกรรมโรแมนติกกระแสหลัก เกิดขึ้นในลักษณะของการสร้างตัวละครชายรักชายแบบชั่วคราวข้าม โดยเลียนแบบการแสดงบทบาทแบบชายและหญิงในความสัมพันธ์แบบรักตามเพศในเรื่องเล่าโรแมนติกทั่วไป โดยตัวละครที่แสดงบทบาทแบบชายเรียกว่า “พระเอก” และตัวละครที่แสดงบทบาทแบบหญิงเรียกว่า “นายเอก” จากนั้นจึงดำเนินเรื่องตามขนบแบบรักโรแมนติก คือ พระเอกและนายเอกได้พบและรักกัน ต่อมาเกิดอุปสรรคจนต้องพลัดพรากกัน เมื่ออุปสรรคคลี่คลาย พระเอกและนายเอกจึงกลับมาครองรักกันอย่างมีความสุข

ทั้งนี้ ยังพบการประกอบสร้างเรื่องเล่าแบบรักโรแมนติกที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การผลิตซ้ำ “นิยามรักแท้แบบรักโรแมนติก” ในรูปแบบของ “รักแรกพบ” และ “รักนิรันดร์” ผ่านกระบวนการให้พระเอกและนายเอกได้มีประสบการณ์รักแรกพบร่วมกันใน “ฉากพื้นที่ชั่วคราว” รักแรกพบที่เกิดขึ้นนั้นยังคงตราตรึงอยู่ในความรู้สึกของพวกเขายังไม่เปลี่ยนแปลงแม้ผ่านกาลเวลายาวนาน และในที่สุดนำไปสู่ความรักที่เป็นถาวรหรือ “รักนิรันดร์” เมื่อมีการสถาปนาความรักนั้นให้เป็นทางการ ด้วยการเปิดตัวอีกฝ่ายในฐานะคู่ชีวิตใน “พื้นที่หลักหรือพื้นที่ปกติ” ที่ตนดำรงชีวิตอยู่ ซึ่งการประกอบสร้างเรื่องดังกล่าวสะท้อนความสำคัญของฉากดังที่ วนิดา บำรุงไทย (2544, 148) กล่าวไว้ว่า “ฉากเป็นองค์ประกอบที่มุ่งรองรับเหตุการณ์ เรื่องราว หรือพฤติกรรมของตัวละครให้โดดเด่นขึ้น”

การนำทฤษฎีพื้นที่มาวิเคราะห์ฉากเพื่อทำความเข้าใจแนวคิดการประกอบสร้างเรื่องและพฤติกรรมของตัวละคร เป็นสิ่งที่พบได้ในการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์พฤติกรรมของคนชายขอบที่ถูกวาทกรรมใดวาทกรรมหนึ่งกดทับอยู่ ดังจะเห็นได้จากการวิจัยเรื่อง พื้นที่และความเป็นหญิงในนวนิยายเรื่อง “เพลิงพรางเทียน” ของ ยุวดี อาจหาญ (2565: 252) ที่ศึกษาการช่วงชิงบทบาทการเป็นผู้กระทำและการขัดขืนอำนาจปิตาธิปไตยของตัวละครเอกหญิงผ่านพื้นที่ในนวนิยายเรื่องเพลิงพรางเทียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าตัวละครเอกหญิงช่วงชิงบทบาทผู้กระทำผ่านพื้นที่อดีตที่เธอเดินทางทะเลมิตีเวลากลับไป แต่การช่วงชิงของเธอเกิดขึ้นเพียงชั่วคราวและต้องยุติลงอย่างถาวร เมื่อทางเชื่อมระหว่างอดีตและปัจจุบันปิดลง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงภาวะที่การช่วงชิงพื้นที่เพื่อสร้างความเท่าเทียมของผู้หญิงยังไม่อาจเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง

ขณะที่การผลิตซ้ำวาทกรรมโรแมนติกผ่านฉากที่เป็น “พื้นที่ชั่วคราว” และ “พื้นที่หลักหรือพื้นที่ปกติ” ในเรื่องสั้นแนววายทั้ง 6 เรื่อง นั้น ในด้านหนึ่งก็เป็นการท้าทายและโต้กลับวาทกรรมปิตาธิปไตยที่กดทับชายรักชายอยู่ ไม่ต่างจากที่เกิดขึ้นในกรณีของการต่อสู้ของผู้หญิงในเรื่องเพลิงพรางเทียนตามการศึกษาของยุวดี อาจหาญ เนื่องจากวาทกรรมโรแมนติกนั้นเป็นวาทกรรมที่กำเนิดขึ้นภายใต้อุดมการณ์ปิตาธิปไตยที่สร้างชุดความเชื่อที่ว่า “รักนิรันดร์” นั้น เป็นเรื่องของรักต่างเพศเท่านั้น

การโต้กลับวาทกรรมรักโรแมนติกกระแสหลัก นอกจากจะเกิดขึ้นผ่านวาทกรรมโรแมนติกแบบชายรักชายที่นำเสนอว่า “รักนิรันดร์” เป็นไปได้เช่นกันสำหรับชายรักชายแล้ว ยังนำเสนอผ่านการกล่าวถึงและการแสดงออกต่อความเป็นชายรักชายในสังคมของเรื่องเล่าที่แสดงออกซึ่ง “ความปกติธรรมดา” อีกด้วยทั้งนี้ สังคมในเรื่องได้ปฏิบัติต่อชายรักชายและมีทัศนคติต่อความรักของพวกเขาในลักษณะที่เป็นเรื่องปกติธรรมดา ไม่มีความแตกต่างจากความรักของชายกับหญิง ชายรักชายไม่ใช่เรื่องผิด ไม่ใช่ของแปลก และไม่จำเป็น

ต้องขอโทษ ยิ่งกว่านั้นในเรื่องเล่าเหล่านี้ การกล่าวถึงเพศวิถีอย่างปลอดภัยของคู่รักชายรักชายเป็นสิ่งที่สามารถกล่าวถึงได้ด้วยน้ำเสียงและท่าทีปกติ ไม่ต่างจากที่คู่รักหรือสามีภรรยาที่เป็นชายและหญิงสามารถทำได้ในการดำเนินชีวิตคู่ของพวกเขา การนำเสนอในลักษณะดังกล่าวถือว่าเป็นอีกพัฒนาการหนึ่งของเรื่องเล่าแนววยในการนำเสนอภาพความรักที่เป็นไปได้ของคนรักเพศเดียวกัน ดังจะเห็นได้จากเรื่องเล่าของคนรักเพศเดียวกันในวรรณกรรมที่ประพันธ์ขึ้นในช่วง พ.ศ. 2559-2562 ตามการวิจัยของสุชญาวงศ์เวสซ์ วรวรรธน์ ศรียาภย์ บุญยงค์ เกศเทศ และศานติ ภักดีคำ (2564: 54) ยังคงพบว่าในขณะที่ “นิยายวายจะมีตอนจบแบบสุขสมหวัง แต่ในการดำเนินเรื่องยังปรากฏเหตุการณ์สังคมที่ไม่ยอมรับความรักของกลุ่มรักเพศเดียวกันอย่างแท้จริง ประเด็นปัญหาที่ปรากฏในนวนิยายเป็นความขัดแย้งภายนอกที่ตัวละครต้องต่อสู้กับสิ่งที่สังคมเชื่อหรือยึดถือว่าถูกต้อง”

นอกจากการประกอบสร้างเรื่องเล่าแล้ว การประกอบสร้างอัตลักษณ์ของตัวละครก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ได้รับอิทธิพลจากการวาทกรรมโรแมนติคอย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากการสร้างตัวละครแบบอุดมคติภายใต้แนวคิดแบบรักเดียวใจเดียวบนพื้นฐานการแบ่งแยกบทบาทออกเป็น “พระเอก” และ “นายเอก” ตัวละครเอกชายรักชายทั้งสองฝ่ายนี้มีรูปร่างหน้าตาดี มีเสน่ห์ทางเพศ แต่ก็รักเดียวใจเดียว และพระเอกมักจะมีฐานะทางเศรษฐกิจเหนือกว่านายเอกและเป็นพี่พี่ให้แก่ นายเอกได้ ส่งผลให้อัตลักษณ์ของพระเอกและนายเอกที่มีพื้นฐานการประกอบสร้างมาจากวาทกรรมโรแมนติคกระแสหลักที่กีดกันคนรักเพศเดียวกัน กลับมีคุณสมบัติในการประกอบสร้างเรื่องที่โต้กลับวาทกรรมโรแมนติคกระแสหลักได้ ในนามของรักโรแมนติคที่มั่นคงของชายรักชาย

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

งานวิจัยนี้สามารถเป็นแนวทางในการศึกษาการประกอบสร้างเรื่องเล่าและอัตลักษณ์ของตัวละครทั้งนี้สามารถต่อยอดสู่การศึกษาวรรณกรรมที่ตัวละครนำเสนอภาพแทนของกลุ่มคนชายขอบประเภทอื่น หรือต่อยอดสู่การศึกษาอิทธิพลของวาทกรรมที่ส่งผลต่อการประกอบสร้างเรื่องและอัตลักษณ์ของตัวละครในเรื่องเล่าแนววยแบบยูริได้

เอกสารอ้างอิง (References)

- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2560). *วาทกรรมการพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: วิชาษา.
- ฉัตรธิดา ชูทอง. (2564). การเปิดรับทัศนคติ และแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการอ่านนวนิยายชายรักชายของกลุ่มสาววายไทย. *วารสารวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร*, 4(3), 75-78.
- ธีทัต จันทราพิชิต. (2564). “ไม่ได้เป็นเกย์ แค่ชอบผู้ชายคนนี้คนเดียว” นิยายวายไม่เท่ากับสนับสนุนความเท่าเทียมทางเพศ. [สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2565] ได้จาก <https://decode.plus/20210817>.
- นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. (2563). ความรักโรแมนติคในยุคการสร้างชาติไทย ทศวรรษ 2480. *วารสารมานุษยวิทยา (ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร)*. 3(2), 115-151.
- นันทนัย ประสานนาม. (2563). *การเว้นระยะห่างทางเพศสถานะ: นวนิยายวายโออีของไทยในการเมืองเรื่องขนบวรรณกรรมกับการตีความ*. *วารสารศาสตร์*, 13(3), 160-187.
- แบมแบม. (2564). Based on Blue Story. *รวมเรื่องสั้น MR.WORLD WIDE # สามมีนาชาติ*. ปทุมธานี: Deep.

- พัชรา ณ นคร. (2565). ถอดความหมายและสิ่งที่ซ่อนอยู่ในวลี “ยกระดับซีรีส์วาย” เมื่อซีรีส์ที่หลายคนมองว่าตลกกลับไม่ใช่ซีรีส์ตลก. *ศิลปะวัฒนธรรม*. [สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2565] ได้จาก <https://exoticcuixotic.com>
- ยุวดี อาภาบุญ. (2564). พื้นที่และความเป็นหญิงในนวนิยายเรื่องเพลงพรางเทียน. *วิจิตรวรรณสาร*. 6(1), 251-263.
- ราชบัณฑิตยสภา, สำนักงาน. (2561). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม ฉบับราชบัณฑิตยสภา (แก้ไขเพิ่มเติม)*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.
- รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. (2560). *อ่านวรรณกรรม Gen Z*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- วนิดา บำรุงไทย. (2544). *ศาสตร์และศิลป์แห่งนวนิยาย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณคดีเปรียบเทียบ, ภาควิชา. คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2564). *วรรณคดีที่ค้นหา*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรินานท์ ทองเทพ. (2563). *เพราะเรารู้กัน วัฒนธรรมวายคืออะไร ทำไม # คั่นกู จึงเพิ่มความสนใจต่อซีรีส์ “คู่จิ้นชาย-ชาย”*. [สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2565] ได้จาก <https://www.bbc.com>thai/features-52240707>.
- ศุภาวรรณ คงสุวรรณ์. (2561). นิยายวาย: กระแสนิยม และกระแงสะท้อนสังคมที่ “ไร้เตียงสาทางเพศ” บริษัท ดี วันโอวัน เปอร์เซนต์ จำกัด [สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2565] ได้จาก <https://www.the101.world>.
- สุชัยญา วงศ์वेश วรรณธน์ ศรียาภัย บุญยงค์ เกศเทศ และศานติ รักดีคำ. (2564). ปมปัญหาในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรส. *พิมพ์เนศวรสาร*. 17(1), 51-67.
- สุภาวรัชต์ วัฒนพัท. (2556). *ภาพแทนคนรักเพศเดียวกันในนิยายวายจากสื่ออินเทอร์เน็ต*. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ.
- สุรเดช โชติอุดมพันธุ์. (2559). *ทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์ตะวันตกในคริสต์ศตวรรษที่ 20*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อภิญญา เฟื่องฟูสกุล. (2546). *อัตลักษณ์: การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด*. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- Arpo. (2564). Pitching Love ขว้างรักกลกกลางใจ. *รวมเรื่องสั้น MR.WORLD WIDE # สามีนานาชาติ*. ปทุมธานี: Deep.
- Avery Pie. (2564). Catch Me on Runway จับผมขึ้นเตียงพร้อมคุณสิครับ. *รวมเรื่องสั้น MR.WORLD WIDE # สามีนานาชาติ*. ปทุมธานี: Deep.
- John Cawelti. (1978). Romance: The once and Future Queen. *The Wilson Quarterly*. 2(3), pp. 102-109.
- Jamie. (2564). มาโกโตะ โตะ เซียวริ โนะ โมโนกาตาริ. *รวมเรื่องสั้น MR.WORLD WIDE # สามีนานาชาติ*. ปทุมธานี: Deep.
- Scriper. (2564). 14 Days หนีร้ายมาเจอรัก. *รวมเรื่องสั้น MR.WORLD WIDE # สามีนานาชาติ*. ปทุมธานี: Deep.
- theneoclassic. (2564). Death Becomes Him. *รวมเรื่องสั้น MR.WORLD WIDE # สามีนานาชาติ*. ปทุมธานี: Deep.